

HYPERICUM 12, oktober 2014

Bijzondere vondsten FWT-FLORON 2013

O.G. Zijlstra & P.F. Stolwijk

Nieuw voor Twente waren in 2013 *Camelina sativa* subsp. *sativa* (Zaadhuttentut) en *Medicago arabica* (Gevlekte rupsklaver). Tweede vondsten werden gedaan van *Bidens radiata* (Riviertandzaad), *Chenopodium pumilio* (Liggende ganzenvoet), *Iva xanthifolia* (Iva), *Petrorhagia prolifera* (Slanke mantelanjer) en *Soleirolia soleirolii* (Slaapkamergeluk). *Atriplex micrantha* (Grijze melde) is na de eerste melding in 2011 een opmars begonnen langs de A1.

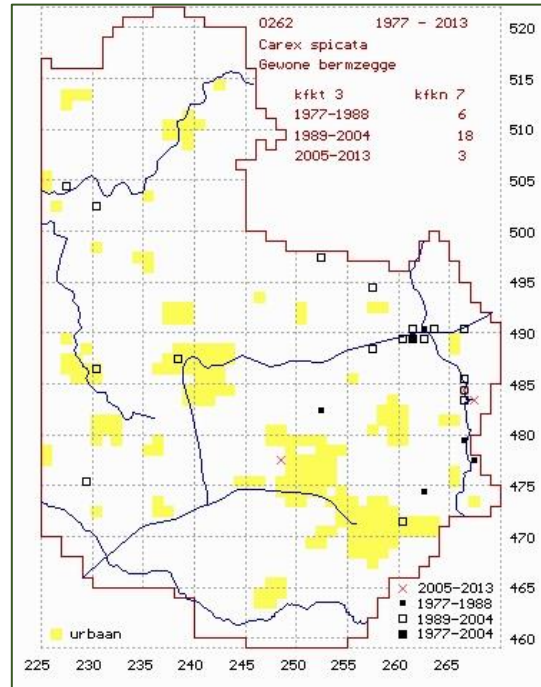
- *Amaranthus albus* (Witte amarant)
Elfde km-hok in Twente. Acht planten, aan trottoirband.
259-472 Enschede, Winkelshorst (Pieter Stolwijk)
- *Atriplex micrantha* (Grijze melde)
Derde km-hok in Twente. Een twintigtal planten in middenberm A1. Gestage uitbreiding langs de snelweg, na de eerste vondst in 2011.
245-480 A1, ter hoogte van Borne (Otto Zijlstra)
Vierde km-hok in Twente. Een plant in middenberm A1.
253-477 A1, ter hoogte van Oosterveld (Pieter Stolwijk)
Vijfde, zesde en zevende km-hok in Twente.
Honderden planten in de middenberm.
237-478, 238-478 en 239-478 A1 ter hoogte van Enter (Wim Vuik)
- *Bidens radiata* (Riviertandzaad)
Tweede km-hok in Twente. Ruim 100 planten op kale grond. De soort komt voornamelijk in het oostelijke rivierengebied voor en is daar een tamelijk recente nieuwkomer. Wellicht blijft haar voorkomen niet tot de grote rivieren beperkt en gaat ze dezelfde weg op als *Bidens frondosa* (Zwart tandzaad), die aanvankelijk ook bekend stond als een soort uit het rivierengebied, maar in Twente nu veruit de algemeenste *Bidens*-soort.
264-494 Bergvennen (Harry Wolbers)
- *Camelina sativa* subsp. *sativa* (Zaadhuttentut)
Nieuw voor Twente.
Drie planten op open grond aan het spoor.
258-471 Enschede, Molenstraat (Otto Zijlstra)

Camelina sativa subsp. *sativa* (foto OTTO ZIJLSTRA)

- *Cardamine corymbosa* (Eenbloemige veldkers)
Zevende km-hok in Twente, alle sinds 2005. Drie planten, tussen trottoirtegels. De zes eerdere vondsten zijn alle gedaan door Corry Abbink; vooral omgeving Almelo en oostelijker.
248-480 Borne, Stroomesch (Gijs Haverkamp)

- *Carex brizoides* (Trilgraszegge)
Tiende km-hok in Twente. Een heel grote populatie, waaronder bloeiende exemplaren.
251-480 Hengelo, Dalmeden (Andries van Renssen & Wytze Boersma)
Elfde km-hok in Twente. Een heel grote populatie, waaronder bloeiende exemplaren.
257-479 Oldenzaal, Reininkshoek oost (Andries van Renssen)

- *Carex spicata* (Gewone bermzegge)
25ste km-hok in Twente; derde sinds 2005. Een pol.
Dit betreft een hervondst. In de periode 1989-2005 is de soort 3 maal eerder gemeld op deze locatie: Jan Maresch (1993), Kees Groot (1997), Jacques Bielen (2002). Het verspreidingskaartje suggereert een enorme achteruitgang in Twente. Landelijk lijkt dit niet het geval.
266-484 Beuningen (Jacques Bielen & Jelle Hofstra)

- *Chenopodium hybridum* (Esdoornzanenvoet)
Vierde km-hok in Twente; derde sinds 2005. Een plant, tussen fietspad en spoorbaan.
248-478 Hengelo, Schildshoeve-Westermaat (Gijs Haverkamp)

- *Chenopodium murale* (Muurganzenvoet) Rode Lijst: bedreigd
Vierde km-hok in Twente, alle sinds 2005. Een plant.
246-469 Beckum (Pieter Stolwijk)

- *Chenopodium pumilio* (Liggende ganzenvoet)
Tweede km-hok in Twente. Een plant, op zand. De eerste vondst (2006) was ook in Enschede (havengebied).
257-471 Enschede, Boddenkampstraat (Otto Zijlstra)

Chenopodium hybridum (foto GIJS HAVERKAMP)

- *Cicendia filiformis* (Draadgentiaan) Rode Lijst: bedreigd
25ste km-hok in Twente. Natuurontwikkeling. Het actuele aantal km-hokken is ongetwijfeld veel lager.
251-462 Zoddebeek (Willem Stouthamer)

- *Crassula tillaea* (Mosbloempje)
Vierde km-hok in Twente. Een tiental planten.
236-470 Diepenheim, poort kasteel Weldam (Pieter Stolwijk)
Vijfde km-hok in Twente. Honderden planten.
250-492 Tubbergen, begraafplaats (Corry Abink)

Crassula tillaea (foto PIETER STOLWIJK)

- *Cyperus eragrostis* (Bleek cypergras)
Vijfde km-hok in Twente. Een zestal planten, aan een poeltje.
252-478 Hengelo, Vossenbelt oost (Pieter Stolwijk)
- *Erucastrum gallicum* (Schijnraket) Rode Lijst: kwetsbaar
Elfde km-hok in Twente; eerste sinds 2005. Duizenden planten op braakliggend terrein. De soort is in Twente onbestendig. Er is dit jaar nog een melding gedaan uit noordoost Twente; deze vondst is niet verder gedocumenteerd.
248-478 Hengelo, Schildshoeve-Westermaat (Gijs Haverkamp)
- *Galium x pomeranicum* [*Galium mollugo* x *G. verum*] (Geelwit walstro)
Eerste met herbariummateriaal gestaafde waarneming van de FWT.
Eerdere opgaven van deze soort werden niet met bewijsmateriaal ondersteund.
250-463 Buurse, talud Schipbeek (Otto Zijlstra)
- *Iva xanthifolia* (Iva)
Tweede km-hok in Twente. Tien planten in wegberm.
262-478 weg Losser-Oldenzaal (Andries van Renssen)

- *Luzula nivea* (Sneeuwwitte veldbies)
Eerste verwildering in Twente. Enige planten. Een sierplant, die nu enkele malen verwilderd is aangetroffen in Nederland. De soort is inheems in de Alpen.
Inmiddels is gebleken dat Hillie Waning-Vos de soort in 2009 al in ons gebied heeft aangetroffen.
251-479 Hengelo, Slangenbeek (Jan Zwieneberg)

Luzula nivea (foto JAN ZWIENEBERG)

- *Medicago arabica* (Gevlekte rupsklaver)

Eerste vondst in Twente.

Drie planten, in boomkwekerij.

247-478 Hengelo, Woolde (Gijs Haverkamp)

Medicago arabica (foto GIJS HAVERKAMP)

- *Myosurus minimus* (Muizenstaart)

Achtste km-hok in Twente. Op kale en vertrapte visstekken of veedrinkplekken, ca 2000 planten. De soort is in Twente zeer constant op een aantal bekende vindplaatsen. Uit het Vechtgebied was ze nog niet bekend, maar het lijkt niet onwaarschijnlijk dat ze daar meer is aan te treffen.

239-511 Hardenberg, langs de Vecht (Wytze Boersma & Andries van Renssen)

Negende km-hok in Twente. Ruim 20 planten, in boomspiegel.

248-479 Borne, Ennekerdijk (Gijs Haverkamp)

- *Petrorhagia prolifera* (Slanke mantelanjer)

Rode Lijst: kwetsbaar

Tweede km-hok in Twente. Tientallen planten. De eerst vondst (2002) stamt uit het havengebied van Enschede.

256-473 Enschede, Handellaan, oprit carport (Pieter Stolwijk)

Petrorhagia prolifera (foto PIETER STOLWIJK)

- *Potentilla supina* (Liggende ganzerik)

Vierde km-hok in Twente. Een plant op braakliggend terrein. De soort komt voornamelijk langs de grote rivieren voor.

248-477 Hengelo, Schildshoeve-Westermaat (Gijs Haverkamp c.s.)

- *Ranunculus ololeucos* (Witte waterranonkel)

Rode Lijst: bedreigd

Zestiende km-hok in Twente; eerste sinds 2005. Drie kleine groeiplaatsen in een natuurherstelgebied.

255-462 Enschede, Broekheurne (Jo Schunselaar)

Ranunculus ololeucos (foto PIETER STOLWIJK)

- *Scutellaria x hybrida* (Bastaardglidkruid)
Vijfde km-hok in Twente. Een ca. 10 vierkante meter grote groeiplaats op een dichtgroeïend bospaadje. Eerder oostelijk van de weg Oldenzaal-Denekamp gevonden, op en langs bospaadjes op de Tankenberg en de Paasberg.
262-485 Roderveld (Otto Zijlstra)

Scutellaria x hybrida (foto OTTO ZIJLSTRA)

- *Setaria faberi* (Chinese naalbaar)
Vijfde km-hok in Twente. Vijf planten in vrucht, in verstoorde berm.
250-481 Borne, Hemmelhorst (Gijs Haverkamp)

Setaria faberi (foto GIJS HAVERKAMP)

- *Soleirolia soleirolii* (Slaapkamergeluk)
Tweede km-hok in Twente. Een kluit van plantjes in een donker, vochtig steegje tegen huismuur.
In het westen van Nederland is de soort veel vaker ingeburgerd.
258-471 Enschede, Gronausevoetpad. (Pieter Stolwijk)
- *Stachys x ambigua* (Bastaardandoorn)
Vierde km-hok in Twente. Een kloon van de bastaard van *Stachys sylvatica* (Bosandoorn) en *S. palustris* (Moerasandoorn), met een tiental stengels.
265-490 Denekamp, De Zoeke (Pieter Stolwijk)